

Päivämäärä: 15.5.2023

Tiedote tutkittaville koskien projektia “Etätyön tekijän fyysinen aktiivisuus”

Olet ottamassa osaa Turun yliopistossa järjestettävään tieteelliseen tutkimukseen. Tämä tietosuo-
jaseloste kuvaa sitä, miten henkilötietojasi tullaan käsittelemään tutkimuksessa.

1. Rekisterinpitäjä

Turun yliopisto, FI-20014 Turku
puhelin: +358 29 450 5000 (vaihde)
sähköposti: kirjaamo@utu.fi

2. Kuvaus tutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelystä

Etätyön tekijän fyysinen aktiivisuus -hankkeessa tutkitaan, miten pandemian myötä yleistynyt etä-
työskentely muokkaa päivittäisen fyysisen aktiivisuuden ja istumisen kertymistä työpäivän aikana.
Tutkimushankkeen tarkoitus on mitata hybridityöntekijöiden aktiivisuuskäyttäytymistä etätyöpäivinä
sekä työpaikalla tehtävinä toimistotyöpäivinä. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa laadukasta tieteel-
listä tietoa siitä, miten etätyö on mahdollisesti muuttanut aktiivisuuskäyttäytymistämme perinteiseen
toimistotyöhön verrattuna. Lisäksi mitataan työpäivän aikaista paikallaanoloa, paikallaanolon
jaksoja ja päivittäistä vireystilaa.

Tutkimukseen osallistuvien henkilötiedoista kerätään nimi, yhteystiedot ja sähköpostiosoite osallis-
tumiskyselyllä. Osallistumiskyselyn vastaanottaa tutkimuksen tutkimusassistentti. Osallistumisky-
selyn perusteella henkilöille lähetetään kutsut, suostumuslomake ja ohjeet liikemittauksiin. Osallis-
tumiskysely säilytetään erillään kerätystä tutkimusaineistosta. Tutkimukseen osallistuneiden henki-
löiden tutkimustietoja kerätään päivittäin päiväkirjan avulla ja objektiivisesti reidessä pidettävällä lii-
kemittarilla viikon ajalta (seitsemän päivää, joista vähintään kaksi ovat etätyöpäiviä ja kaksi toimis-
totyöpäiviä). Lisäksi tutkimukseen osallistuja täyttää tutkimuskyselyn taustatiedoistaan (ikä, suku-
puoli, talouden koko), hyvinvoinnistaan, elintavoistaan ja työn kuormittavuudesta. Osa tutkittavista
kutsutaan etätyöpäivän paikallaanoloa (istumista) kartoittavaan haastatteluun noin 1-3 kuukautta lii-
kemittarimittauksen jälkeen. Haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja ne toteutetaan yksi-
löhaastatteluna. Haastatteluun valitaan halukkuuden mukaan 15 henkilöä. Haastattelun kesto on
noin 30-45 minuuttia ja se sisältää kysymyksiä henkilön etätyöpäivän istumisesta ja tauosta. Haas-
tattelut nauhoitetaan ja äänitiedostot litteroidaan tekstitiedostoiksi.

Kaikki tieto kerätään ja tallennetaan käyttämällä tutkimukseen osallistujan henkilökohtaista tutkimus-
koodia. Eri lähteillä kerätyt tiedot yhdistetään käyttäen henkilön tutkimuskoodia. Tulosten raportoin-
nista ei pystytä erottamaan yksittäisen vastaajan vastauksia. Tutkimusaineisto säilytetään tietotur-
vallisesti 10 vuotta tutkimuksen aineistonkeruun päätyttyä, paperinen materiaali tallennetaan säh-
köiseen muotoon ja säilytetään 5 vuotta, jonka jälkeen se tuhotaan. Äänitallenteet tuhotaan kuusi
(6) kuukautta tutkimuksen aineistokeräyksen päättymisen jälkeen.

3. Tutkimusryhmän vastuullinen yhteysthenkilö

Nimi: Tuija Leskinen
Osoite: Kiinamylynkatu 10, Medisiina A, 20520 Turku
Puh.: 050-408 9611
E-mail: tuija.leskinen@utu.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Turun yliopiston tietosuojavastaava on tavoitettavissa sähköpostitse osoitteesta: dpo@utu.fi.

Päivämäärä: 15.5.2023

5. Henkilöt, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn

Kansanterveystieteen yksikön tutkijat: Tuija Leskinen, Kati Pyykkö, Miika Tuominen
Kiinamylynkatu 10, Medisiina A, 20520 Turku, puh. 050-408 9611 (Tuija Leskinen)
tuija.leskinen@utu.fi, kati.pyykkko@utu.fi, miika.tuominen@utu.fi

Henkilötietojen (nimi, yhteystiedot, yms.) käsittelyyn osallistuu ensisijaisesti vain tutkimusassistentti, mutta haastattelija saa tietoonsa osallistujien nimet ja sähköpostiosoitteet. Haastattelunauhojen aukikirjoitukseen osallistuva tutkija kuulee osallistujien äänet.

6. Tutkimuksen nimi sekä tutkimuksen kesto

Tutkimuksen nimi: Etätyön tekijän fyysinen aktiivisuus (WORKDAY Study)

Henkilötietojen käsittelyn ajallinen kesto: 1.5.2023-31.12.2024. Aineisto kerätään vuoden 2023 aikana. Raportointi tapahtuu vuosina 2024-2026.

Tutkimusaineisto (kysely, päiväkirja, liikemittaridata, haastatteluaineisto) tallennetaan 10 vuoden ajaksi käyttämällä vain tutkimustunnuksia Turun yliopiston ja tutkimusryhmän Taltio-palvelimelle, joka on suojattu käyttöoikeuksilla ja salasanalla. Äänitallenteet hävitetään tuhoamalla kuusi (6) kuukautta tutkimuksen aineistokeräyksen päättymisen jälkeen. Allekirjoitetut tietoon perustuvat suostumuslomakkeet säilytetään erillään kerätystä tutkimusaineistosta viisi vuotta, jonka jälkeen ne tuhoetaan silppurissa.

7. Henkilötietojen lainmukainen käsittelyperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavan, tietosuoja-asetuksen 6(1) artiklassa mainitun, käsittelyperusteen nojalla:

- rekisteröidyn suostumus;
- käsittely on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi;
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen;
- käsittely on tarpeen rekisteröidyn elintärkeiden etujen suojaamiseksi;
- käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastollisia tarkoituksia varten;**
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuurisperinnöllisten materiaalien arkistointia varten;
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu.

8. Tutkimusmateriaaliin sisältyvät henkilötiedot sekä suojoimenpiteet

Tunnistetiedot: henkilön nimi, osoite, yhteystiedot, työpaikka ja sen osoite. Lisäksi tiedustellaan toivomusta tutkimuksen ajankohdasta. Tiedot kerätään osallistumiskyselyllä (Webropol) yhteydenottoa (eli kutsua) varten. Jokaiselle kutsuttavalle annetaan tutkimustunnus ennen kutsun lähettämistä.

Tutkimuskyselytiedot: sukupuoli, ikä, talouden koko, ammattinimike, työtuntien määrä viikossa, it-searvioitu terveys, paino, pituus, tupakointi, alkoholin käyttö, henkinen hyvinvointi, uni ja nukkuminen, paikallaanolo ja liikunta, työn kuormittavuus, työergonomia, ja työmatkat. Kyselyihin vastataan henkilökohtaisen linkin avulla (Webropol), jolloin tunnistetietoja ei käytetä kyselyyn vastaamiseen.

Aktiivisuusmittaukset: päivittäisen aktiivisuuden määrä ja intensiteetti, paikallaanoloaika, unen pituus. Aktiivisuusmittaus toteutetaan objektiivisesti seitsemän päivän ajan (=mittausviikko eli yksi ko-

Päivämäärä: 15.5.2023

konainen työviikko, sisältäen viikonlopun). Mittari ei anna palautetta eikä sisällä tunnistetietoja mittaussuorituksen aikana. Tiedot puretaan mittarin muistista liikemittariin sopivalla ohjelmalla ja tutkittavan tutkimustunnusta käyttäen.

Päiväkirja: heräämis- ja nukahtamisajat, arvio unen laadusta, työajat ja -paikka, työpäivän vireys-, stressi- ja väsymystasot, ja työpäivän sisältö. Päiväkirjaa täytetään päivittäin mittausviikon ajan. Päiväkirjassa käytetään vain tutkimustunnusta.

Haastattelu (osatutkimus): ääni. Haastatteluihin kutsutaan erillisellä kutsulla (sis. tiedote ja suostumus) vain ne, jotka ovat antaneet luvan siihen. Kutsussa käytetään henkilötietoja ja istumisen määrää koskevaa kysymystietoa, jotka saadaan osallistumis- ja tutkimuskyselystä. Haastattelut nauhoitetaan ja litteroidaan käyttämällä tutkimustunnusta.

Tutkimustiedot kerätään rekisteröityjen suostumuksella. Henkilötiedot ovat salassa pidettäviä tietosuojasäännösten perusteella. Aineistoa käsitellään luottamuksellisesti yliopiston tietosuojapolitiikkaa, EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU 2016/679) ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Aineiston käsittelyssä noudatetaan huolellisuutta ja tietojärjestelmien avulla käsiteltävät tiedot suojataan asianmukaisesti. Suorat tunnistetiedot säilytetään suojatulla palvelimella, jolle on pääsy vain tutkimuksen datamanagerilla (oma käyttäjätunnus, salasana ja käytön rekisteröinti). Rekisterinpitäjä huolehtii siitä, että tallennettuja tietoja sekä palvelimien käyttöoikeuksia ja muita henkilötietojen turvallisuuden kannalta kriittisiä tietoja käsitellään luottamuksellisesti ja vain niiden työntekijöiden toimesta, joiden työnkuvaan se kuuluu.

Tutkimusaineisto tallennetaan koodattuna (pseudonymisointi) ja säilytetään tietoturvallisesti Turun yliopiston Taltio-palvelussa, jonne pääsy on vain tutkimusryhmän jäsenillä. Suoria tunnistetietoja sisältävää dataa (suostumuslomakkeet, osallistumiskysely, äänitiedostot ja haastattelutilanteessa tehdyt muistiinpanot) ei liitetä muuhun aineistoon. Manuaalinen aineisto (suostumuslomakkeet ja päiväkirjat) säilytetään lukituissa tiloissa viisi vuotta. Äänitiedostot tuhotaan 6 kuukautta tutkimuksen aineistokeruun päättymisen jälkeen. Tutkimusaineisto hävitetään kokonaan palvelimelta 10 vuotta tutkimuksen päättymisen jälkeen.

9. Erityiset henkilötietoryhmät (arkaluontoiset henkilötietoryhmät)

Tutkimuksessa ei käsitellä erityisiä henkilötietoryhmiä. Tutkimuksessa voi kuitenkin tulla esiin arkaluonteista tietoa, kuten terveyttä koskevaa tietoa.

10. Henkilötietojen keräämisen lähteet

Tutkimukseen osallistujilta tietoja kerätään kyselylomakkeella, päiväkirjalomakkeella, haastattelulla ja liikemittarilla. Kaikki tieto kerätään ja tallennetaan käyttäen tutkimuskoodeja, joista yksittäistä tutkittavaa ei voida tunnistaa.

11. Henkilötietojen siirtäminen ja jakaminen kolmansille osapuolille

Henkilötietoja sellaiseen (nimi, yhteystiedot, muu tunnistetieto) ei koskaan siirretä tai jaeta kolmansille osapuolille. Tutkimukseen osallistuneet henkilöt saavat mittausviikon ajalta palautteen omasta aktiivisuuskäyttäytymisestään, mutta palaute annetaan tutkimustunnuksia käyttäen. Tutkimusaineistoa voidaan käyttää opinnäytetöissä tai väitöskirjojen osatöissä, jolloin tutkimuskansiossa olevaan numeeriseen ja pseudonymisoituun dataan voidaan soveltuvin osin myöntää pääsy opiskelijalle.

Pseudonymisoitua dataa voidaan jakaa seuraaville vastaanottajille Turun yliopiston/tutkimusryhmän ulkopuolelle datansiirtosopimuksella: Andreas Stenling, Associate professor, Department of Psychology, Umeå University

Päivämäärä: 15.5.2023

Aineistosta julkaistaan tutkimustuloksia muun muassa tieteellisissä lehdissä ja konferensseissa. Näistä ei voida tunnistaa yksittäisiä tutkittavia.

12. Henkilötietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Automaattinen päätöksenteko ja noudatettavat suojoimet

Automaattista päätöksentekoa ei toteuteta käsiteltäviin henkilötietoihin.

Henkilötietoihin sovelletaan seuraavia suojoimia:

Aineisto on salassa pidettävää.

Kirjalliseen materiaaliin sovellettavat suojoimet:

[Kysely- ja haastatteluaineistoon ei liitetä henkilötietoja. Kirjallinen materiaali tallennetaan sähköiseen muotoon ja säilytetään 5 vuotta lukituissa tiloissa, jonka jälkeen se tuhoetaan silppurissa.]

IT-järjestelmissä toteutettava henkilötietojen käsittely:

[Kaikki aineisto tallennetaan tutkimustunneilla. Aineistot säilytetään tietosuojan edellyttävällä tavalla tietoturvallisella Turun yliopiston Taltio-palvelimella tutkimuskansioissa. Kaikki tutkimuksen sensitiiviset aineistot salataan ja suojataan salasanalla. Tutkimusaineisto poistetaan ja tuhoetaan palvelimelta 10 vuoden päästä tutkimuksen päättymisestä. Äänitallenteet hävitetään tuhoamalla kuusi (6) kuukautta tutkimuksen aineistokeräyksen päättymisen jälkeen.]

Muu: [Tarkenna]

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa.

Analysoitava aineisto sisältää suorat tunnistetiedot.

Perustelut: [Täytä perustelut.]

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto arkistoidaan:

ilman tunnistetietoja

tunnistetiedoin

Minne tutkimusaineisto tallennetaan ja kuinka pitkäksi aikaa:

Turun yliopiston salasanalla suojattu verkkokansio Taltiossa, ja metadata (kuvailutiedot) UTU:n Datakatalogissa, 10 vuotta. Alkuperäiset päiväkirjat ja suostumuslomakkeet säilytetään lukituissa tiloissa 5 vuotta, jonka jälkeen ne tuhoetaan silppurissa. Äänitallenteet hävitetään tuhoamalla kuusi (6) kuukautta tutkimuksen aineistokeräyksen päättymisen jälkeen.

15. Oikeutesi rekisteröitynä sekä näihin tehtävät poikkeamat

Dosentti Tuija Leskinen, Kansanterveystieteen yksikkö, Turun yliopisto, email: tuija.leskinen@utu.fi, puh. 050-408 9611

Päivämäärä: 15.5.2023

Rekisteröidyn oikeuksiin tehtävät poikkeamat

Tietosuoja-asetuksen sekä kansallisen tietosuojalain nojalla rekisteröidyn oikeuksiin voidaan tehdä tiettyjä poikkeamia, kun henkilötietojen käsittelyperusteena toimii tieteellinen tutkimus ja oikeuksien toteuttaminen tekisi käsittelyn tarkoituksen (tässä tapauksessa tieteellisen tutkimuksen) joko mahdottomaksi tai aiheuttaisi huomattavaa haittaa käsittelylle.

Tarve tehdä poikkeamia rekisteröityjen oikeuksiin arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tämän tietosuojaselosteen tutkimuksessa on todennäköisesti tarpeen tehdä poikkeamia seuraaviin rekisteröityjen oikeuksiin:

- Oikeus saada pääsy tietoihin (Artikla 15)
- Oikeus tietojen oikaisemiseen (Artikla 16)
- Oikeus tietojen poistamiseen (Artikla 17)**
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (Artikla 18)
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä (Artikla 20)
- Vastustamisoikeus (Artikla 21)

Perusteet tehtäville poikkeamille sekä tehtävien poikkeamien ulottuvuus:

Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista. Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Osallistujalla on oikeus saada henkilötietonsa poistetuksi aineistosta. Tällöin kaikki henkilön tunnistetiedot poistetaan tiedostoista. Lähtökohtaisesti peruuttamiseen asti kertyneet tutkimustiedot pysyvät mukana tutkimuksessa, mutta ne käsitellään siten, ettei niitä enää voi liittää yksittäiseen henkilöön. Jos tällainen psedonymisointi ei ole mahdollista myös muut tutkimuksessa kerätyt tiedot poistetaan.

Oikeus valituksen tekemiseen

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetulle, jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty soveltuvan tietosuojalainsäädännön vastaisesti.

Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihde: 029 566 6700
Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi